

Fangstbegrensning for snurrevad

Snurrevad er på kort tid blitt et effektivt redskap til å fange torsk. Kanskje litt for effektivt. Utslippsåpninger i forlengelsens overpanel gir fiskerne mulighet til å forhåndsbestemme hvor stor fangst de vil ha, og slippe ut overflødig fisk uten å stresse den unødig.

AV ÓLAFUR ARNAR INGÓLFSSON

Snurrevaden har gjennomgått en rivende utvikling både med hensyn til størrelse, konstruksjon og instrumentering. Høy effektivitet og mye torsk skaper imidlertid utfordringer i forhold til mottaks- og produksjonskapasitet, noe som kan gå ut over kvaliteten på fisken.

Denne problemstillingen er blitt enda større de siste årene med til tider enorm tilgjengelighet av torsk. Virkemidlene man har til rådighet, gjennom fangstprosess eller ved områdeunnavikelse, har ofte ikke vært nok til å unngå for store hal.

UTPRØVING

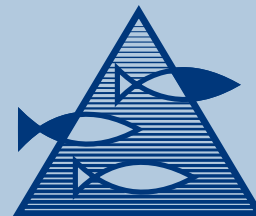
Havforskningsinstituttet har gjennomført et prosjekt med støtte fra Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond der fangstkontroll i snurrevad har vært testet ut ved hjelp av ulike innretninger i selve snurrevadnota. Vi har gjennomført tokt på kommersielle fartøyer og gjort utprøving av teknologi i strømmingstank. Forsøkene om bord på fiskefartøy gikk i all hovedsak ut på å teste ulike varianter av utslippsløsninger i forlengelsen foran sekken i snurrevadnoten.

FORSØKSORDNING

Basert på dette arbeidet har Fiskeridirektoratet nå åpnet for at snurrevadflåten kan ta i bruk et nyutviklet fangstbegrensningssystem som en forsøksordning. Kravene er at det skal være minst to utslippsåpninger i forlengelsens overpanel (se illustrasjon på neste side). Inntil to åpninger i underpanelet er valgfritt. Åpningene skal ha minimum lengde på 1,75 meter og minimum bredde på 3 masker med minimum 130 millimeter maskevidde. Langs kantene på åpningene skal det festes tråd/tau som er 10 % kortere enn selve kanten.

For at torsken ikke passivt skal flyte ut av sekken og gå tapt i overflaten, ble det lagt inn en énveisventil (fiskelås) bak utslippshullene for å holde igjen fisk i sekken.

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET
INSTITUTE OF MARINE RESEARCH

HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Nordnesgaten 50
Postboks 1870 Nordnes
NO-5817 Bergen
Tlf.: 55 23 85 00
Faks: 55 23 85 31

www.imr.no

AVDELING TROMSØ

Sykehusveien 23
Postboks 6404
NO-9294 Tromsø

FORSKNINGSSTASJONEN FLØDEVIGEN

Nye Flødevigveien 20
NO-4817 His

FORSKNINGSSTASJONEN AUSTEVOLL

NO-5392 Storebø

FORSKNINGSSTASJONEN MATRE

NO-5984 Matredal

FISKERIFAGLIG SENTER FOR UTVIKLINGSSAMARBEID

AVDELING FOR SAMFUNNSKONTAKT OG KOMMUNIKASJON

Tlf.: 913 80 629
E-post: informasjon@imr.no

Kontaktperson:

Olafur Arnar Ingolfsson
Tlf.: 984 76 754
E-post: olafur.arnar.ingolfsson@imr.no

Fangstbegrensning for snurrevad

Fiskelåsen skal være en sylinder av nett med minimum maskevidde på 80 millimeter helmaske inne i sekkeforlengelsen, ikke lenger enn én meter fra utslippshullene. Den virker motsatt av

utslippshullene, dvs. når det er lite fisk i sekken, er den åpen slik at fisk passerer uhindret. Men når sekken spiles ut, strammes et tau som "snører inn" nettsylinderen og hindrer tilbakeslag av fisk i overflaten.

RESULTATER

Havforskningsinstituttets tester av dette systemet viste at overflødig fisk svømmer rolig ut uten synlige anstrengelser, orienterer seg og svømmer rolig ned mot bunn. Snurrevad er det foretrukne redskap til levendefangst, med lite svømmestress og lite omfang av skader. Således er det grunn til å tro at fisk som slippes ut har høyt overlevelsespotensial. Dette er imidlertid basert på antagelser og bør undersøkes nærmere. Herunder er det viktig å velge den utslippsmekanismen som slipper ut fisk nærmest fangsttypet.

